

Ogólnopolska konferencja naukowa pt.

U PROGU NIEPODLEGŁOŚCI

- LUBLIN I LUBELSZCZYŻNA
OD KOŃCA XIX W. DO 1921 R.

26-27 czerwca 2018 r.

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej
w Lublinie, ul. Wodopojna 2

DZIEŃ I

9.00–9.30 otwarcie konferencji

Blok I – Lublin i Lubelszczyzna od przełomu XIX i XX w. do końca Wielkiej Wojny

Prowadzenie: prof. Włodzimierz Suleja (IPN/UWr)

9.30–9.50 dr Mariusz Kulik (IH PAN), *Pejzaż społeczny Lubelszczyzny na przełomie XIX i XX w.*

9.50–10.10 prof. Ewa Maj (UMCS), *Główne nurty polityczne na Lubelszczyźnie przed I wojną światową*

10.10–10.30 prof. Andrzej Gil (KUL), *Mozaika narodowa i religijna Lubelszczyzny u progu niepodległości*

10.30–10.50 dr hab. Jacek Romanek (IPN), *Działania wojenne na terenie Lubelszczyzny (1914–1918)*

10.50–11.30 przerwa kawowa

11.30–11.50 prof. Jan Lewandowski (UMCS), *Lublin w okresie okupacji austriackiej (1915–1918)*

11.50–12.10 prof. Marek Sioma (UMCS), *Akt 5 listopada na Lubelszczyźnie: aspekty społeczne i polityczne*

12.10–12.30 dr Daniel Piekarus (IPN), *Ignacy Daszyński i działalność Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej*

12.30–12.50 dr Marek Konstankiewicz (UMCS), *Źródła archiwalne do dziejów Lubelszczyzny z czasów 1918–1921*

12.50–13.30 dyskusja

13.30–14.30 przerwa obiadowa

Blok II – Lublin i Lubelszczyzna: budowa i zagrożenie państwowości polskiej 1918–1921

Prowadzenie: prof. Mariusz Mazur (UMCS)

14.30–14.50 prof. Waldemar Kozyra (UMCS), *Początki administracji rządowej i samorządu terytorialnego*

14.50–15.10 prof. Janusz Mierzwa (UJ), *Politycy czy urzędnicy? Rzec o starostach Lubelszczyzny lat 1918–1920*

15.10–15.30 prof. Robert Litwiński (UMCS), *Początki organizacji bezpieczeństwa publicznego*

15.30–15.50 prof. Arkadiusz Bereza (UMCS), *Budowa wymiaru sprawiedliwości (1918–1921)*

15.50–16.30 przerwa kawowa

16.30–16.50 mgr Piotr Krukowski (Muzeum Lubelskie w Lublinie), *Działania zbrojne na Lubelszczyźnie podczas wojny polsko-bolszewickiej*

16.50–17.10 prof. Emil Horoch (UMCS), *Komunistyczna Partia Robotnicza Polski na Lubelszczyźnie w latach 1918–1921*

17.10–17.30 mgr Ariel Orzełek (UMCS), *Plener polityczny Lubelszczyzny na przełomie 1918/1919 r.*

17.30–18.00 dyskusja

18.00–20.00 panel dyskusyjny: Lublin i Lubelszczyzna w 1918 r. – bilans otwarcia oraz promocja projektu naukowego: Atlas multimedialny „Kształtowanie granic niepodległej Polski w świetle dokumentów kartograficznych”

Moderator: prof. Marcin Kruszyński (IPN/WSOSP w Dęblinie)

Uczestnicy: prof. Waldemar Paruch (UMCS)

prof. Jan Pomorski (UMCS)

prof. Włodzimierz Suleja (IPN/UWr)

DZIEŃ II

Blok III – Lublin i Lubelszczyzna: aspekt społeczny i gospodarczy

Prowadzenie: prof. Marcin Kruszyński (IPN/WSOSP w Dęblinie)

10.00–10.20 dr Janusz Kłapeć, *Polityka społeczna lat Wielkiej Wojny i początków niepodległości – przypadek Lublina i Lubelszczyzny*

10.20–10.40 prof. Mariusz Mazur (UMCS), *Życie codzienne w Lublinie w 1918 r.*

10.40–11.00 prof. Konrad Zieliński (UMCS), *Polityka władz polskich wobec reemigracji, repatriacji i uchodźstwa z porewolucyjnej Rosji (na przykładzie województwa lubelskiego)*

11.00–11.20 prof. Agnieszka Kolasa-Nowak (UMCS), *Wies lubelska i jej reakcje na niepodległość*

11.20–11.40 dr hab. Mateusz Rodak (IH PAN), *Bandytyzm na Lubelszczyźnie w latach 1918–1921*

11.40–12.00 dyskusja

12.00–12.30 przerwa kawowa

Blok IV – Lublin i Lubelszczyzna: aspekt oświatowy, religijny i kulturalny

Prowadzenie: prof. Marcin Kruszyński (IPN/WSOSP w Dęblinie)

12.30–12.50 prof. Dariusz Szewczuk (UMCS), *Szkolnictwo powszechne na Lubelszczyźnie na początku XX w. i w pierwszych latach niepodległości*

12.50–13.10 dr hab. Jacek Wołoszyn (IPN/KUL), *Początki działalności Uniwersytetu Lubelskiego*

13.10–13.30 prof. Mieczysław Ryba (KUL), *Rola Kościoła Katolickiego na Lubelszczyźnie w dziele odzyskania niepodległości*

13.30–13.50 dr Agata Fijuth-Dudek (IPN), *Prasa lubelska w pierwszych latach niepodległości*

13.50–14.30 przerwa kawowa

14.30–14.50 dr Elżbieta Stoch (KUL), *Lublin jako ośrodek życia kulturalnego u progu niepodległości*

14.50–15.10 mgr Paweł Puzio (Dziennik Wschodni), *Rok 1918 w lubelskiej prasie po 1989 r. – na przykładzie Dziennika Lubelskiego/Dziennika Wschodniego*

15.10–15.30 mgr Leszek Wiśniewski (TVP Lublin), *Lubelskie miejsca pamięci związane z odzyskiwaniem niepodległości*